

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN
TUOMIO (laajennettu toinen jaosto)
27 päivänä huhtikuuta 1995 *

Asiassa T-96/92,

Comité central d'entreprise de la Société générale des grandes sources (Société générale des Grandes sources -yrityksen keskusneuvosto), kotipaikka Pariisi, Ranskan code du travail'n IV osassa tarkoitettu henkilöstöä edustava toimielin,

Comité d'établissement de la Source Perrier (Source Perrierin toimipaikkakoh-
tainen yritysneuvosto), kotipaikka Vergèze (Ranska), edellä mainitussa laissa
tarkoitettu henkilöstöä edustava toimielin,

Syndicat CGT (Confédération générale du travail) de la Source Perrier (Source
Perrierin ammattijärjestö CGT [valtakunnallinen keskusjärjestö]), kotipaikka
Vergèze (Ranska), edellä mainitussa laissa tarkoitettu ammattijärjestö,

Comité de groupe Perrier (Perrier-konsernin yritysneuvosto), kotipaikka Vergèze
(Ranska), edellä mainitussa laissa tarkoitettu henkilöstöä edustava toimielin,

edustajinaan kirjallisessa käsittelyssä asianajaja Jean Méloux, Montpellier ja
suullisessa käsittelyssä asianajaja Hélène Masse-Dessen, Pariisi, prosessiosoite
Luxemburgissa asianajaja Guy Thomasin toimisto, 77, boulevard Grande-Duchesse
Charlotte,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

kantajina,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellisen osaston virkamies Francisco Enrique González Díaz ja komissiossa toimiva kansallinen virkamies Gérard de Bergues, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen osaston virkamies Georgios Kremlis, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana,

jossa vaaditaan neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89 mukaisessa menettelyssä 22 päivänä heinäkuuta 1992 tehdyn komission päätöksen 92/553/ETY (asia nro IV/M.190 — Nestlé ja Perrier, EYVL L 356, s. 1) kumoamista,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIN (laajennettu toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: puheenjohtaja B. Vesterdorf, tuomarit D. P. M. Barrington, A. Saggio, H. Kirschner ja A. Kalogeropoulos,

kirjaaja: H. Jung,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 5.10.1994 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet

- 1 Nestlé SA (jäljempänä Nestlé) ilmoitti 25.2.1992 komissiolle yrityskeskittymien valvonnasta 21 päivänä joulukuuta 1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89 (EYVL L 257, s. 1; jäljempänä asetus N:o 4064/89) 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti Source Perrier SA:n (jäljempänä Perrier) osakkeita koskevan julkisen ostotarjouksen. Tämän ostotarjouksen oli tehnyt 20.1.1992 Demilac SA (jäljempänä Demilac), joka on Nestlén ja Indosuez-nimisen pankin välinen yhteisyritys. Nestlé ja Demilac sitoutuivat myymään BSN-konsernille Volvic-nimisen yhtiön, joka on yksi Perrierin tytäryhtiöistä, jos ostotarjous johtaisi toivottuun lopputulokseen.
- 2 Tutkittuaan ilmoituksen komissio päätti 25.3.1992 asetuksen N:o 4064/89 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti menettelyn aloittamisesta sillä perusteella, että ilmoitetun keskittymän soveltuvuudesta yhteismarkkinoille oli vakavia epäilyjä. Komission mukaan keskittymä saattoi luoda määräävän aseman joko yksin Perrier-Nestlé-yritykselle tai Perrier-Nestlélle ja BSN:lle yhdessä.
- 3 Komissio kuuli 25.5.1992 Nestlén ja BSN:n asianosaisina esittämät huomautukset.
- 4 Syndicat CGT de la Source Perrier (jäljempänä CGT Perrier) on 19.6.1992 päivätyllä kirjeellään pyytänyt komissiolta tietoja vireillä olevasta tutkimuksesta, joka liittyy Nestlé-Demilacin aikeeseen ostaa Perrier-yhtiö. Kirjeen johdosta komission toimivaltainen osasto ilmaisi halunsa järjestää tiedotustilaisuuden, joka pidettiin

2.7.1992. Tiedotustilaisuuden aikana ammattijärjestön edustajat ilmaisivat komissiolle huolestuneisuutensa ilmoitetun keskittymän sosiaalisista vaikutuksista; lisäksi ne jättivät asiakirjavihkon, joka sisältää muun muassa Perrierin toimipaikkakohtaisen yritysneuvoston sekä konsernin yritysneuvoston kokousten pöytäkirjoja, Ranskan lainkäyttö- ja hallintoviranomaisten toimenpiteisiin liittyviä asiakirjoja sekä ammattijärjestön tiedotteita ja lehtileikkeitä. Kokousta seuraavana päivänä CGT Perrier antoi komissiolle Perrierin vuotta 1991 koskevan toimintakertomuksen, koska komissio oli pyytänyt numerotietoja Nestlén Perrier-kauppaan liittyvistä sosiaalisista seurauksista.

5 Komissio teki 22.7.1992 asetuksen N:o 4064/89 mukaisessa menettelyssä päätöksen 92/553/ETY (asia nro IV/M.190 — Nestlé ja Perrier, EYVL L 356, s. 1, jäljempänä päätös), jolla se julisti keskittymän yhteismarkkinoille soveltuvaksi. Päätöksessä asetetaan mainitun soveltuvuuden edellytykseksi kaikkien Nestlén tekemiin sitoumuksiin sisältyvien ehtojen ja veloitteiden täyttäminen (ks. päätöksen 136 perustelukohta ja sen määräysoosan 1 artikla). Nämä ehdot ja veloitteet, joiden tarkoituksena on helpottaa erään sellaisen elinvoimaisen kilpailijan pääsyä Ranskan pullotettujen vesien markkinoille, jolla on tarvittavat voimavarat voidakseen todella kilpailla Nestlén ja BSN:n kanssa, voidaan tiivistää seuraavasti:

- Nestlén on myytävä mainitulle kilpailijalle Vichy-, Thonon-, Pierval- ja Saint-Yorre-nimiset tavaramerkit ja lähteet sekä joitakin muita paikallisia lähteitä;
- ostajan valinta edellyttää komission hyväksymistä; ostajalla on oltava riittävät rahoitusvarat ja riittävä taitotieto tavaramerkillä suojattujen juomien tai elintarvikkeiden alalla;
- niin kauan kuin Ranskan pullotettujen vesien markkinoilla vallitsee nykyinen oligopolinen rakenne, Nestlé ei saa välittää minkäänlaista tietoa sen myynnin

määrästä viimeisen vuoden ajalta millekään ammattialan yhteenliittymälle tai millekään muulle yksikölle, joka voi saattaa tiedon muiden kilpailijoiden ulottuville;

- Nestlén on hoidettava erillään Perrieriltä hankkimaansa omaisuutta ja osakkeita, kunnes edellä mainitut tavaramerkit ja lähteet on myyty;

- Nestlé ei saa toteuttaa edellä mainittuna aikana minkäänlaista Perrier-yhtiön rakennemuutosta ilman komission sitä edeltävää suostumusta;

- Nestlé ei saa luovuttaa muille Nestlén konserniin kuuluville kaupallisille yrityksille Perrieriltä saamiaan luottamuksellisia tai yhtiön sisäisiä kaupallisia tai teollisia tietoja taikka omistusoikeuksia;

- Nestlé ei saa myydä Volvicia BSN:lle ennen kuin edellä mainitut tavaramerkit ja lähteet on myyty;

- Nestlé ei saa kymmenen vuoden aikana välittömästi tai välillisesti ostaa takaisin niitä tavaramerkkejä ja lähteitä, jotka sen on myytävä, sekä sen on viiden vuoden aikana päätöksen tekemisestä ilmoitettava komissiolle jokaisesta mahdollisesta yritysostostaan Ranskan pulloitetujen vesien markkinoilla silloin, kun hankittavan yrityksen markkinaosuus on suurempi kuin 5 %.

6 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 5.11.1992 jättämässään kan-teessa comité central d'entreprise de la Société générale des grandes sources (Société générale des grandes sources -yrityksen keskusneuvosto, jäljempänä CCE Perrier),

comité d'établissement de la Source Perrier (Source Perrierin toimipaikkakohtainen yritysneuvosto, jäljempänä CE Perrier) ja CGT Perrier ja comité de groupe Perrier (Perrier-konsernin yritysneuvosto, jäljempänä CG Perrier) ovat EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan mukaisesti vaatineet kanteen kohteena olevan päätöksen kumoamista.

- 7 Kantajat ovat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamossa 9.11.1993 kirjatulla erillisellä hakemuksellaan pyytäneet EY:n perustamissopimuksen 185 ja 186 artiklan mukaisesti välitoimien määräämistä kanteen kohteena olevan päätöksen täytäntöönpanon lykkäämiseksi.
- 8 Tämä välitoimihakemus hylättiin 15.12.1992 annetulla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin määräyksellä (T-96/92 R, CCE Grandes sources ym. v. komissio, Kok. 1992, s. II-2579). Oikeudenkäyntikulut jätettiin myöhemmin ratkaistaviksi.
- 9 Kiistanalaisen päätöksen kumoamista koskevaan kanteeseen liittyvä kirjallinen käsittely päättyi 28.6.1993. Esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on päättänyt aloittaa suullisen käsittelyn ryhtymättä edeltäviin asian selvittämistoimiin. Suullinen käsittely on pidetty 5.10.1994.

Asiansaisten vaatimukset

- 10 Kantajat vaativat, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— ottaa kumoamiskanteen tutkittavaksi;

— kumoaa riidanalaisen päätöksen ja velvoittaa komission ryhtymään asetuksen N:o 4064/89 8 artiklan 4 kohdan mukaisiin toimenpiteisiin;

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja maksamaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 3 kohdan ja 91 artiklan b alakohdan mukaisesti 20 000 ecua.

11 Vastaaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hylkää kanteen;

— velvoittaa kantajat yhteisvastuullisesti korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Tutkittavaksi ottaminen

Asianosaisten perustelujen tiivistelmä

12 Ennen varsinaiseen pääasiaan vastaamista komissio vaatii, että kanne on jätettävä tutkimatta. Aluksi se huomauttaa, että kanteen tutkittavaksi ottaminen edellyttää, että kantajilla on oikeussuojan tarve ja ne EY:n perustamissopimuksen 173 artiklassa mainitut kaksi edellytystä täyttyvät, joiden mukaan kanteen kohteena olevan päätöksen on koskettava kantajia suoraan ja erikseen (ks. yhteisöjen tuomioistuimen tuomiot asioissa 88/76, *Exportation des sucres v. komissio*, tuomio 31.3.1977, Kok. 1977, s. 709 ja 282/85, *DEFI v. komissio*, tuomio 10.7.1986, Kok. 1986, s. 2469). Esillä olevassa tapauksessa komissio katsoo, ettei kantajilla ole tällaista oikeussuojan tarvetta, jos otetaan huomioon asetuksen N:o 4064/89 olennainen tarkoitus eli todellisen kilpailun säilyttäminen ja kehittäminen yhteismarkkinoilla. Tosin komissio myöntää, että arvioidessaan keskittymän kilpailuvaikutuksia sen on pysyttävä niissä yleisissä puitteissa, jotka liittyvät perustamissopimuksen 2 artiklassa osoitettujen perustavoitteiden toteuttamiseen, mukaan lukien EY:n perustamissopimuksen 130 A artiklassa mainittu yhteisön taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden vahvistaminen, mikä on toistettu myös asetuksen N:o 4064/89 13 perustelukohdassa. Viimeksi mainitussa perustelukohdassa ei kuitenkaan edellytetä yksityiskohtaista selvitystä keskittymän vaikutuksista työllisyysti-

lanteeseen tietystä yrityksessä vaan niiden ennakoitavien vaikutuksien huomioon ottamista, jotka keskittymällä on koko yhteisön tai yhteisön osan työllisyystilanteeseen. Komission mukaan työntekijöiden hyväksytyt edustajat voivat perustella oikeussuojan tarpeensa ainoastaan silloin, kun ne pystyvät osoittamaan ainakin prima facie, että komission hyväksymä keskittymä vaikeuttaa vakavasti EY:n perustamissopimuksen 2 artiklassa tarkoitettujen sosiaalisten tavoitteiden saavuttamista.

- 13 Toisaalta komissio vakuuttaa, ettei kantajilla ole asiavaltuutta, koska ne eivät täytä edellä mainitussa perustamissopimuksen 173 artiklassa määrättyä kahta oikeudenkäyntiedellytystä. Ensinnäkin komissio kiistää, että päätös koskisi kantajia erikseen. Se muistuttaa tältä osin, että ulkopuoliset täyttävät tämän edellytyksen ainoastaan silloin, kun kyseinen päätös vaikuttaa näiden asemaan näiden erityisten ominaisuuksien tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen perusteella, joka erottaa ne kaikista muista henkilöistä ja jonka vuoksi ne voidaan yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle päätös on osoitettu. Tästä komissio päättelee, että sellaiset ulkopuoliset, joita asia koskee mutta jotka eivät ole esittäneet huomautuksiaan hallinnollisen menettelyn kuluessa, eivät voi pätevästi nostaa kannetta tämän menettelyn seurauksena tehdyn päätöksen vuoksi. Se väittää, että voidakseen valvoa ulkopuolisille kuuluvien menettelyllisten oikeuksien kunnioittamista yhteisöjen tuomioistuin on niin kilpailun kuin valtion tukien sekä polkumyynnin ja subventioiden osalta tunnustanut sellaisten ulkopuolisten asiavaltuuden, jotka käyttävät niillä olevia menettelyllisiä oikeuksia (ks. asia 26/76, Metro v. komissio, tuomio 25.10.1977, Kok. 1977, s. 1875; asia 191/82, Fediol v. komissio, tuomio 4.10.1983, Kok. 1983, s. 2913 ja asia 169/84, Cofaz ym. v. komissio, tuomio 28.1.1986, Kok. 1986, s. 391). Jos asiavaltuus annetaan kantajalle, joka ei ole halunnut käyttää menettelyllisiä oikeuksiaan, tämä tarkoittaisi siten sitä, että yhteisön lainsäädännössä säädetyn menettelyn — joka tässä tapauksessa on määritelty asetuksen N:o 4064/89 18 artiklan 4 kohdassa — asemesta otettaisiin käyttöön vaihtoehtoinen menettely.

- 14 Komissio huomauttaa, että CCE Perrier, CE Perrier ja CG Perrier eivät ole osallistuneet menettelyyn esillä olevassa asiassa. Riidanalainen päätös ei siten voi koskea niitä erikseen.

- 15 Komissio myöntää, että CGT Perrier on osallistunut hallinnolliseen menettelyyn. Komissio kuitenkin katsoo, että sen osoittamiseksi, että päätös koskee sitä erikseen, tämän ammattijärjestön on ensin näytettävä toteen, että se edustaa sovellettavan kansallisen oikeuden mukaan Perrierin koko henkilöstöä eikä ainoastaan sen omia jäseniä, mitä asetuksen N:o 4064/89 18 artiklan 4 kohdassa edellytetään. Tältä osin komissio on ottanut vastauksessaan huomioon kantajien huomautukset, joiden mukaan CGT Perrier vastaa käsitettä yrityksen työntekijöiden hyväksytyt edustaja asetuksen N:o 4064/89 18 artiklassa tarkoitetulla tavalla.
- 16 Toiseksi komissio katsoo, että vaikka päätös koskisi CGT Perrieriä erikseen, koska tämä on esittänyt huomautuksensa menettelyn kuluessa, mainittu päätös ei kuitenkaan missään tapauksessa koske sitä suoraan, kuten ei muitakaan kantajia. Tältä osin komissio muistuttaa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisön toimi koskee yksityishenkilöä suoraan silloin, kun tälle aiheutuneet oikeudelliset seuraukset johtuvat suoraan ja yksinomaan tästä toimesta. Työntekijöiden oikeuksien turvaamista yrityksen tai liikkeen taikka liiketoiminnan osan luovutuksen yhteydessä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 14 päivänä helmikuuta 1977 annetun neuvoston direktiivin 77/187/ETY (EYVL L 61, s. 26, jäljempänä direktiivi 77/187) säännösten mukaan päätös ei voi olla niiden irtisanomisten todellinen ja välitön syy, joista Nestlé-konserni on päättänyt Perrier-konsernissa, eikä myöskään Perrierin työntekijöille yhteisesti kuuluvien oikeuksien mahdollisen menettämisen todellinen ja välitön syy.
- 17 Kantajat puolestaan väittävät, ettei komission esittämä prosessiväite ole perusteltu. Osoittaakseen, että niillä on oikeus nostaa päätöstä koskeva kanne, ne vetoavat asetuksen N:o 4064/89 18 artiklan 4 kohtaan, jossa kyseiseen keskittymään osallistuvien yritysten ”työntekijöiden hyväksytyt edustajat” mainitaan niiden luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden joukossa, joilla on ”asiassa riittävä etu” voidakseen hakemuksesta esittää komissiolle huomautuksensa, ennen kuin tämä tekee päätöksensä sille ilmoitetusta keskittymästä. Samalla ne vetoavat yrityskeskittymien valvonnasta annetussa neuvoston asetuksessa N:o 4064/89 säädetyistä ilmoituksista, määräajoista ja kuulemisesta 25 päivänä heinäkuuta 1990 annetun

komission asetuksen (ETY) N:o 2367/90 (EYVL L 219, s. 5, jäljempänä asetus N:o 2367/90) 15 artiklan 1 kohtaan, jossa vahvistetaan edellä mainitun asetuksen N:o 4064/89 18 artiklan 4 kohdan säännökset.

- 18 Tältä osin kantajat korostavat, että CGT Perrier on yhden kyseiseen keskittymään osallistuvan yrityksen työntekijöiden hyväksytty edustaja asetuksen N:o 4064/89 18 artiklan 4 kohdassa tarkoitettulla tavalla. Ne väittävät, että Ranskan code du travail'n L. 411-11 pykälän mukaan tällä ammattijärjestöllä on toimivalta puolustaa sen omien sekä sen jäsenten etujen lisäksi myös ammattialan yhteisiä etuja Perrier-konsernissa.
- 19 Kantajat huomauttavat, että edellä mainituista asetuksen N:o 4064/89 18 artiklan ja asetuksen N:o 2367/90 15 artiklan säännöksistä seuraa, että vaikka päätös on osoitettu Nestlé-konsernin edustajille, se koskee kantajia suoraan ja erikseen Perrier-yrityksen työntekijöiden hyväksytyinä edustajina. Tällöin on ainakin olemassa erittäin voimakas oletttamus kantajien oikeudesta nostaa kanne kiistanalaisesta päätöksestä perustamissopimuksen 173 mukaisesti. Kantajien mukaan tätä kantaa tukee se, että komissio on kuullut CGT Perrieriä tämän hakemuksesta ulkopuolisena, jota asia koskee. Tältä osin kantajat muistuttavat, että yhteisöjen tuomioistuim on vahvistanut, että sellaisilla ulkopuolisilla yrityksillä, joille on asetuksella myönnetty hallinnollisessa menettelyssä noudatettavia menettelyllisiä takeita, on oikeus nostaa kanne niiden oikeutettujen etujensa suojaamiseksi.
- 20 Lisäksi kantajat vetoavat useisiin ranskalaisten tuomioistuinten antamiin tuomioihin, jotka oli annettu niissä oikeudenkäynneissä, joissa kantajat olivat esiintyneet väliintulijoina vastustaakseen Nestlé-yhtiöiden väitteitä, koska näiden yhtiöiden pyrkimykseen hankkia omistukseensa Perrierin koko omaisuus sisältyi sellaisia päätöksiä, jotka loukkasivat vakavasti kantajien lain mukaan valvomia olennaisia etuja. Ne viittaavat erityisesti Tribunal de commerce de Nimesin 6.3.1992 anta-

maan tuomioon, jossa toisaalta Nestlén ja Demilacin ja toisaalta Perrierin välisen riita-asian yhteydessä hyväksyttiin kolmen edellä mainitun yritysneuvoston sekä ammattijärjestö CGT:n väliintulo, koska näillä oli ”riita-asiassa todellinen intressi ... sen vuoksi, että ne edustivat Perrier-yhtiön ja -konsernin työntekijöitä, joiden asemaan yrityksen oikeudellinen ja taloudellinen rakenne vaikuttaa”.

- 21 Käsiteltävänä olevassa asiassa kantajat huomauttavat aluksi, että niillä on erityinen intressi kanteen kohteena olevan päätöksen kumoamiseen siltä osin, kuin se loukkaa sellaisia sosiaalisia perusoikeuksia, jotka on tunnustettu sekä Ranskan oikeusjärjestyksessä että yhteisön oikeusjärjestyksessä ja joita komission on kunnioitettava sen valvoessa keskittyviä asetuksen N:o 4064/89 nojalla. Kantajat väittävät erityisesti, että työntekijöiden oikeus työpaikkojensa säilyttämiseen sekä heidän edustajiensa oikeus saada tietoja ja neuvotella yrityksissä perustuvat oikeudellisesti Torinossa 18.10.1961 allekirjoitettuun Euroopan sosiaaliseen peruskirjaan, Strasbourgissa 25.5.1988 allekirjoitettuun lisäpöytäkirjaan, Strasbourgissa 9.12.1989 allekirjoitettuun sosiaalisia perusoikeuksia koskevaan yhteisön peruskirjaan, työntekijöiden joukkovähentämistä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 17 päivänä helmikuuta 1975 annettuun neuvoston direktiiviin 75/129/ETY (EYVL L 48, s. 29), sellaisena kuin se on muutettuna 24 päivänä kesäkuuta 1992 annetulla neuvoston direktiivillä 92/56/ETY (EYVL L 245, s. 93), direktiiviin 77/187, EY:n perustamissopimuksen 117, 118, 118 A ja 118 B artiklaan sekä eurooppalaisen ihmisoikeussopimuksen säännöksiin, joissa vahvistetaan muun muassa oikeus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, oikeus yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamiseen sekä oikeus suojeluun epäinhimillistä ja halventavaa kohtelua vastaan. Edellä mainitut työntekijöiden oikeudet on tunnustettu myös kansallisella tasolla Ranskan perustuslaissa.

- 22 Tässä yhteydessä kantajien intressi päätöksen kumoamiseen perustuu ensinnäkin siihen, että Perrierin lähes koko osakepääoman julkisella ostotarjouksella omistukseensa hankkinut Nestlé oli voinut vaihtaa konsernin yritysjohton heti keskitymän hyväksymisen jälkeen, ja uudet hallituksen jäsenet olivat päättäneet vähentää

työpaikkoja tuntuvasti. Itse asiassa 23.3.1992 pidetyssä Société générale des Grandes sources'n CCE:n ylimääräisessä kokouksessa yrityksen johto oli ilmoittanut työntekijöiden edustajille aikomuksensa poistaa vuoden 1993 aikana 740 työpaikkaa konsernin yhteensä 5 400 työpaikasta, koska ”viimeaikaiset tutkimukset vahvistivat, että konsernin kivennäisvettä tuottavissa yrityksissä oli liikaa työntekijöitä”. Kantajien mukaan Nestlé ei olisi tehnyt tällaista päätöstä, ellei keskittymää olisi hyväksytty. Koska päätöksessä määrätään uusista Nestlén toteuttamista yritysten luovutuksista Perrier-konsernin ulkopuolelle, päätös aiheuttaa lisäksi epävarmuuden asianomaisten yritysten työntekijöiden osalta Perrier-yhtiössä voimassa olevan 14.3.1989 tehdyn työehtosopimuksen pysyvyydestä.

- 23 Koska ammattijärjestöllä on täten valtuus puolustaa ammattialan yhteisiä etuja, kantajien mukaan ei voida kiistää sitä, että CGT Perrierillä on oikeus vaatia sellaisen päätöksen kumoamista, jonka seurauksena on työpaikkojen vähentäminen ja Perrierin suuren työntekijäjoukon yhteisten etujen vaarantaminen. Kolmella kantajana olevalla yritysneuvostolla on sama intressi, toisaalta sen vuoksi, että työvoiman vähentäminen vaikuttaa niiden varoihin, jotka lasketaan suhteessa tähän työvoimaan, ja toisaalta sen vuoksi, että ”työpaikkojen vähentäminen ... edellyttää niiden neuvoa-antavaa osallistumista eri tasoilla ja vaiheissa, jotta ... tehtyjen päätösten kumoamista tai ainakin niiden muuttamista työntekijöille edullisiksi voidaan harkita”.

- 24 Kantajat kiistävät komission väitteen siitä, ettei perusoikeuksien loukkaus, jonka kantajat väittävät kärsineensä, aiheutuisi suoraan päätöksestä. Kantajat korostavat, että väitetyt työpaikkojen vähentämiset johtuvat automaattisesti päätöksestä ja että useat työntekijät menettävät nykyisin Perrier-konsernissa niille kuuluvat yhteiset edut tai nämä edut ainakin huononevat, koska päätöksen seurauksena työnantaja

vaihtuu ja koska pulloitetujen vesien kokonaisella taloudellisella toimintalohkolla Ranskan alueella aiheutuu rakennemuutos.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi

- 25 Perustamissopimuksen 173 artiklan mukaan luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi nostaa kanteen toiselle henkilölle osoitetusta päätöksestä ainoastaan silloin, kun tämä päätös koskee häntä suoraan ja erikseen. Koska kanteen kohteena oleva päätös on osoitettu Nestlélle, on syytä selvittää, koskeeko tämä päätös kantajia suoraan ja erikseen.
- 26 Tältä osin ei voida katsoa, että päätös koskisi kantajia suoraan ja erikseen pelkästään sillä perusteella, että se saattaa vaikuttaa niiden oikeusasemaan. Ensinnäkin silloin, kun on kysymys kantajien yksilöimistä koskevasta tutkittavaksi ottamisen edellytyksestä, päätöksen on myös vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kosketettava kantajia kantajien erityisten ominaisuuksien tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen perusteella, joka erottaa ne kaikista muista henkilöistä ja jonka vuoksi ne voidaan yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle päätös on osoitettu (ks. yhteisöjen tuomioistuimen tuomiot, asia 25/62, Plaumann v. komissio, tuomio 15.7.1963, Kok. 1963, s. 197, 223; asia 10/68 ja 18/68, Eridania ym. v. komissio, tuomio 10.12.1969, Kok. 1969, s. 459, 7 kohta sekä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio asiassa T-83/92, Zunis Holding ym. v. komissio, tuomio 28.10.1993, Kok. 1993, II-1169, 34 ja 36 kohta).
- 27 Esillä olevassa asiassa on siten syytä selvittää, koskeeko päätös kantajia kantajien erityisten ominaisuuksien tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen perusteella, joka erottaa ne kaikista muista henkilöistä ja jonka vuoksi ne voidaan yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle päätös on osoitettu.

28 Tätä tarkoitusta varten on aluksi syytä todeta, että kun arvioidaan keskittymän soveltuvuutta yhteismarkkinoille, asetuksessa N:o 4064/89 vapaan kilpailun järjestelmälle myönnetty etusija voidaan tietyissä tapauksissa sovittaa yhteen mainitun keskittymän sosiaalisten seurausten kanssa, jos nämä seuraukset vaikeuttavat perustamissopimuksen 2 artiklassa tarkoitettujen sosiaalisten tavoitteiden saavuttamista. Komissio saattaa siten joutua selvittämään, voiko keskittymällä olla sellaisia edes välillisiä vaikutuksia asianomaisten yritysten työntekijöiden asemaan, jotka vaikuttavat työllisyyteen tai työoloihin yhteisössä tai sen olennaisessa osassa.

29 Itse asiassa asetuksen N:o 4064/89 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa komissio veloitetaan ottamaan huomioon kyseisen keskittymän taloudelliset vaikutukset, joita arvioitaessa voidaan tarvittaessa ottaa huomioon sosiaalisia tekijöitä; tämä on vahvistettu saman asetuksen 13 perustelukohdassa, jonka mukaan ”komission on pidettävä arviointinsa lähtökohtana perustamissopimuksen 2 artiklassa tarkoitettujen peruspäämäärien saavuttamista ja 130 A artiklassa tarkoitettua yhteisön taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden vahvistamista”. Tällaista lainsäädännöllistä taustaa vasten se, että asetuksen 18 artiklan 4 kohdassa, joka ilmentää 19 perustelukohdassa mainittua periaatetta, vahvistetaan nimenomaisesti asianomaisten yritysten työntekijöiden edustajien oikeus tulla pyynnöstään kuulluksi, on osoitus halusta turvata se, että mainittujen työntekijöiden yhteiset edut otetaan huomioon hallinnollisessa menettelyssä.

30 Näillä perusteilla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että asetuksen N:o 4064/89 mukaisessa järjestelmässä komissio voi päätöstä tehdessään tietyissä tapauksissa ottaa huomioon kyseiseen keskittymään osallistuvien yritysten työntekijöiden aseman. Tämän vuoksi asetuksessa on yksilöity tällaisten yritysten työntekijöiden hyväksytyt edustajat, jotka päätöksenteon ajankohdalla muodostavat suljetun ja selvästi rajatun ryhmän, koska mainitussa asetuksessa nimenomaisesti ja erityisesti myönnetään tällaisille edustajille oikeus esittää huomautuksensa

hallinnollisessa menettelyssä. Tällaisilla toimielimillä, joiden tehtävänä on niiden edustamien työntekijöiden yhteisten etujen puolustaminen, on itse asiassa merkittävä intressi niihin sosiaalisiin seikkoihin nähden, jotka komissio tarvittaessa ottaa huomioon arvioidessaan keskittymän laillisuutta yhteisön oikeuden kannalta.

- 31 Tästä syystä se, että asetuksen N:o 4064/89 mukaisessa järjestelmässä keskittymään osallistuvien yritysten työntekijöiden hyväksytyt edustajat nimenomaisesti mainitaan sellaisten ulkopuolisten joukossa, joilla on asiassa riittävä etu voidakseen esittää huomautuksensa komissiolle, riittää niiden erottamiseksi muista ulkopuolisista ilman, että kanteen tutkittavaksi ottamista koskevien edellytysten arvioinnissa olisi syytä osoittaa vastaajan väittämällä tavalla, että tämä keskittymä ainakin *prima facie* vaikeuttaisi perustamissopimuksessa tarkoitettujen sosiaalisten tavoitteiden saavuttamista. Itse asiassa tämä viimeksi mainittu kysymys on tutkittava pääasian yhteydessä.
- 32 Tästä seuraa, että keskittymän soveltuvuudesta yhteismarkkinoille tehdyn komission päätöksen on periaatteessa katsottava koskevan keskittymään osallistuvien yritysten työntekijöiden hyväksytyjä edustajia erikseen.
- 33 Esillä olevassa tapauksessa komissio ei kiistä sitä, että kolme kantajaa eli CCE Perrier, CE Perrier ja CG Perrier ovat asianomaisten yritysten työntekijöiden hyväksytyjä edustajia edellä mainitun asetuksen N:o 4064/89 18 artiklan 4 kohdassa tarkoitetulla tavalla. CGT Perrierin osalta vastaaja katsoo, että mainitun ammattijärjestön asiana on osoittaa olevansa kyseiseen keskittymään osallistuvien yritysten työntekijöiden edustaja Ranskan oikeuden mukaan.
- 34 Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa, että jäsenvaltioiden asiana on määritellä ne toimielimet, joilla on toimivalta edustaa työntekijöiden yhteisiä etuja ja määritellä näiden toimielinten oikeudet ja erioikeudet, ellei lainsäädännön yhdenmukaistamista koskevista toimenpiteistä muuta johdu (katso esimer-

kiksi eurooppalaisen yritysneuvoston perustamisesta tai työntekijöiden tiedottamis- ja kuulemismenettelyn käyttöönottamisesta yhteisön laajuisissa yrityksissä tai yritysryhmissä 22 päivänä syyskuuta 1994 annettu neuvoston direktiivi 94/45/EY, EYVL L 254, s. 64). Esillä olevassa asiassa komissio ei tosin kiistä, että kantajien vastauksessaan esittämien täsmennysten perusteella CGT Perrierin edustavuutta Perrier-yrityksessä on tunnustettu Ranskan oikeudessa, koska tämä ammattijärjestö kuuluu valtakunnalliseen keskusjärjestöön CGT:hen. Tämä on riittävä osoitus siitä, että CGT Perrieriä voidaan pitää kyseiseen keskittymään osallistuvien yritysten työntekijöiden hyväksyttynä edustajana asetuksen N:o 4064/89 18 artiklan 4 kohdan tarkoitetulla tavalla.

35 Toisaalta komission väitteet siitä, ettei päätös koske erikseen kolmea neljästä kantajasta eli CCE Perrieriä, CE Perrieriä ja CG Perrieriä, koska ne eivät ole asetuksen N:o 4064/89 18 artiklan 4 kohdan mukaisesti pyytäneet tulla kuulluksi hallinnollisessa menettelyssä, ovat täysin perusteettomia. Jos komissio pääsääntöisesti edellyttää, että sellaiset ulkopuoliset, joilla on menettelyllisiä oikeuksia, osallistuvat todellisuudessa kyseiseen menettelyyn, jotta ne voisivat myöhemmin nostaa kanteen menettelyssä tehdyn päätöksen vuoksi, tällöin komissio asettaa ylimääräisen oikeudenkäyntiedellytyksen, joka merkitsee sellaista oikeudenkäyntiä edeltävää pakollista menettelyä, jota ei mainita perustamissopimuksen 173 artiklassa. Kuten kantajat huomauttavat, tällainen suppea tulkinta on ristiriidassa edellä mainittujen perustamissopimuksen määräysten kanssa, joiden mukaan kaikki sellaiset henkilöt, joita päätös koskee suoraan ja erikseen, voivat nostaa kanteen päätöksen vuoksi.

36 Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella voidaan vahvistaa, että sellaisten ulkopuolisten asiavaltuus, joilla on asiassa riittävä etu voidakseen tulla kuulluksi hallinnollisessa menettelyssä, ei välttämättä edellytä heidän osallistumistaan tähän menettelyyn. Muut erityiset olosuhteet voivat yksittäistapauksessa vaikuttaa siihen, että tällaiset ulkopuoliset henkilöt voidaan yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle kanteen kohteena oleva päätös on osoitettu. Itse asiassa — toisin kuin vastaaja väittää — yhteisöjen tuomioistuin on ottanut huomioon kilpailun, valtion tukien, polkumyynnin ja subventioiden alalla mainittujen ulkopuolisten osallistumisen

hallinnolliseen menettelyyn ainoastaan siksi, että se on katsonut tämän voivan luoda tietyissä erityistapauksissa oletuksen siitä, että tällaisten ulkopuolisten kanteen täyttää tutkittavaksi ottamista koskevat edellytykset; kanteessa voidaan vaatia yhteisöjen tuomioistuimia valvomaan sekä sitä, että mainittujen ulkopuolisten menettelyllisiä oikeuksia on kunnioitettu, että sitä, ettei tällaisessa menettelyssä päätöstä tehtäessä ole tapahtunut ilmeistä arviointivirhettä tai harkintavallan väärinkäyttöä. Yhteisöjen tuomioistuin ei ole koskaan lausunut, että näiden ulkopuolisten osallistuminen menettelyyn olisi välttämätön edellytys sille, että komission päätöksen voitaisiin katsoa koskevan niitä erikseen (ks. erityisesti yhteisöjen tuomioistuimen tuomiot edellä mainitussa asiassa *Metro v. komissio*, 13 kohta; edellä mainitussa asiassa *Fediol v. komissio*, 28—31 kohta; asiassa 210/81, *Demo-Studio Schmidt v. komissio*, tuomio 11.10.1983, Kok. 1983, s. 3045, 14 ja 15 kohta; asiassa 264/82, *Timex v. neuvosto ja komissio*, tuomio 20.3.1985, Kok. 1985, s. 849, 11—17 kohta; edellä mainitussa asiassa *Cofaz ym. v. komissio*, 25 kohta ja asiassa 75/84, *Metro v. komissio*, tuomio 22.10.1986, Kok. 1986, s. 3021, 18—23 kohta).

37 Koska tässä yhteydessä on kysymys erityisesti asianomaisten yritysten työntekijöiden edustajista, joiden lukumäärä ja henkilöllisyys olivat tiedossa päätöstä tehtäessä, nämä edustajat voidaan riittävästi erottaa kaikista muista henkilöistä ja voidaan katsoa, että mainitun asetuksen mukaisesti tehty päätös koskee niitä erikseen pelkästään sillä perusteella, että asetuksessa N:o 4064/89 työntekijöiden edustajat mainitaan nimenomaisesti ja erityisesti sellaisten ulkopuolisten henkilöiden joukossa, joilla on ”asiassa riittävä etu” voidakseen esittää huomautuksensa komissiolle, eikä tämä riipu siitä, ovatko ne käyttäneet oikeuksiaan hallinnollisen menettelyn aikana vai eivät. Tästä seuraa, että esillä olevassa asiassa neljän kantajan on edellä esitetyistä syistä katsottava täyttävän perustamissopimuksen 173 artiklassa kanteen nostamiseksi määrätty edellytys riippumatta siitä, ovatko kantajat osallistuneet hallinnolliseen menettelyyn vai eivät.

38 Siitä, koskeeko kanteen kohteena oleva päätös suoraan kantajia, on aluksi syytä todeta, ettei kyseinen keskittymä voi loukata asianomaisten yritysten työntekijöiden edustajien omia oikeuksia. Vaikka keskittymän seurauksena kantajina olevien eri yritysneuvostojen omat varat vähenisivät sen vuoksi, että työpaikkoja väitetysti vähennetään, tämän ei missään tapauksessa voida katsoa loukkaavan mainittujen yritysneuvostojen omia oikeuksia, toisin kuin kantajat väittävät. Näillä ei ole min-

käänlaista yrityksen työntekijämäärän säilyttämiseen liittyvää erityistä intressiä, jotta niiden työvoiman suuruuteen perustuvia varoja ei vähennettäisi. Itse asiassa työntekijöitä edustavat toimielimet voivat vedota ainoastaan omiin oikeuksiinsa, jotka liittyvät sovellettavan lainsäädännön mukaan niille kuuluviin tehtäviin ja etuoikeuksiin tietyn rakenteisessa yrityksessä. Tältä osin työntekijöiden oikeuksien turvaamista yrityksen tai liikkeen taikka liiketoiminnan osan luovutuksen yhteydessä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä neuvoston direktiivin 77/187/ETY (EYVL L 61, 5.3.1977, s. 26) 5 artiklan olennaisen sisällön mukaan liikkeen luovutuksen yhteydessä työntekijöitä edustavien toimielinten omat oikeudet sekä työntekijöiden edustajien suojeleminen on turvattava jäsenvaltion lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten mukaisesti. Edellä esitetyn perusteella ainoastaan sellainen päätös, joka voi vaikuttaa työntekijöitä edustavien toimielinten asemaan tai voimassa olevassa lainsäädännössä niille myönnettyjen etuoikeuksien käyttöön tai niille uskottujen tehtävien hoitamiseen, voi vaikuttaa mainittujen toimielinten omiin etuihin. Keskittymän hyväksymispäätös ei täytä näitä kriteerejä.

- 39 Lisäksi kun on kyse siitä, että päätöksellä väitetään loukatun kantajina olevien neuvostojen neuvoa-antavia tehtäviä, jotka koskevat esimerkiksi itse keskittymään, rakennemuutokseen tai väitettyihin työpaikkojen vähennyksiin liittyviä päätöksiä, on syytä muistaa, että asetuksessa N:o 4064/89 annetaan keskittymien valvonnassa noudatettavat menettelysäännöt yhteisön kilpailuoikeuden kannalta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kyseisten yritysten työntekijöiden edustajille sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaan kuuluvien oikeuksien toteuttamista. Tältä osin asetuksen N:o 4064/89 31 perustelukohdassa vahvistetaan toisaalta nimenomaisesti, että ”tämä asetus ei millään tavoin vähennä keskittymiin osallistuvissa yrityksissä työntekijöille yhteisesti kuuluvia oikeuksia”.

- 40 Toisaalta seuraavaksi on syytä todeta, että väitteet, joiden mukaan kanteen kohteena oleva päätös loukkaa välittömästi Perrierin työntekijöiden etuja, koska kan-

tajien mukaan siitä seuraa työpaikkojen vähentäminen ja yhteisten etujen menettäminen, eivät ole pitäviä. Tältä osin on syytä korostaa, että se, että keskittymästä sinänsä aiheutuisi väitettyjä vaikutuksia työoloihin ja työtilanteeseen asianomaisissa yrityksissä, on estetty lainsäädännöllä, jolla pyritään turvaamaan työntekijöiden oikeudet erityisesti keskittymän yhteydessä, kuten jäljempänä on osoitettu. Tällaisia vaikutuksia syntyy vasta silloin, kun tapauksen mukaan joko yksin asianomaiset yritykset tai työmarkkinaosapuolet toteuttavat keskittymästä erillisiä toimenpiteitä sovellettavissa säännöksissä tarkasti määriteltyjen edellytysten mukaisesti. Kun otetaan huomioon erityisesti eri työmarkkinaosapuolien neuvotteluvара, on mahdollista, ettei mainittuja toimenpiteitä toteuteta, eikä tämä mahdollisuus ole pelkästään teoreettinen; tämän vuoksi ei voida katsoa, että keskittymän hyväksyvä päätös koskisi suoraan työntekijöiden edustajia (ks. tuomio asiassa 11/82, Piraiki Patraiki ym. v. komissio, tuomio 17.1.1985, Kok. 1985, s. 207 ja edellä mainittu asia Cofaz ym. v. komissio).

41 Sovellettavasta lainsäädännöstä ilmenee selvästi, ettei keskittymä tällä tavalla tarkasteltuna välttämättä johda työpaikkojen vähentämiseen eikä niiden Perrier-konsernin työntekijöille kuuluvien sosiaalisten etujen muuttamiseen, jotka on myönnetty joko niiden yksittäisillä työ sopimuksilla tai kantajien mainitsemalla 14.3.1989 tehdyllä yrityskohtaisella työehtosopimuksella. Itse asiassa direktiivin 77/187 3 artiklassa säädetään sellaisten työ sopimuksesta tai työsuhteesta johtuvien oikeuksien ja velvollisuuksien siirtämisestä luovuttajalta luovutuksensaajalle, jotka olivat olemassa yrityksen luovutuspäivänä. Lisäksi tämän saman direktiivin 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa täsmennetään, että ”yrityksen ... luovutus ei sellaisenaan ole peruste, jota luovuttaja tai luovutuksensaaja voi käyttää irtisanomiseen”.

42 Tältä osin on myös huomattava, että komission päätöksen kumoaminen sen vuoksi, että siinä hyväksytään kyseinen keskittymä asettamalla soveltavuuden toteamisen nimenomaiseksi edellytykseksi Nestlélle velvollisuus luovuttaa tietyt Perrier-

konserniin kuuluvat yritykset, ei takaisi sitä, ettei työpaikkoja vähennettäisi minikäänlaisilla toimenpiteillä laissa säädettyjen edellytysten mukaisesti. Tässä yhteydessä se, että direktiivin 77/187 4 artiklassa olevan säännöksen jatkossa mainitaan, ettei se ”estä irtisanomisia työvoiman muutoksiin johtavista taloudellisista, teknisistä tai organisatorisista syistä”, vahvistaa, etteivät tällaiset irtisanomiset missään tapauksessa johtua suoraan keskittymästä, vaan ne edellyttävät erillisiä toimenpiteitä, jotka kuuluvat keskittymästä riippumatta sovellettavien säädösten soveltamisalaan.

- 43 Samoin erityisesti Perrierin työntekijöiden nauttimien sosiaalisten etujen menetystä koskevien väitteiden osalta on syytä todeta, että tämän saman direktiivin 77/187 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, että ”... luovutuksen jälkeen luovutuksensaajan on noudatettava kollektiivisen sopimuksen määräyksiä ja ehtoja kollektiivisen sopimuksen mukaan luovuttajaan sovelletuin edellytyksin, kunnes kollektiivinen sopimus lakkaa olemasta voimassa taikka uusi kollektiivinen sopimus tulee voimaan tai sitä aletaan soveltaa”. Tältä osin asianosaiset ovat samaa mieltä siitä, että Ranskan code du travail'n L. 132-8 pykälässä säädetään, että osapuolet voivat sopimuksessa säädetyin edellytyksin irtisanoa sellaiset työehtosopimukset, joiden tarkoituksena on mainitun lain L. 132-1 pykälässä annettun määritelmän mukaisesti käsitellä kaikkia työsuhteen ehtoja, ja sellaiset määräaikaiset työehtosopimukset, joissa mainitun määritelmän mukaan käsitellään vain joitakin tiettyjä työsuhteen ehtoja. Jos sopimus irtisanoaan esimerkiksi sulautumisen, luovutuksen tai jakautumisen takia, mainitun säännöksen mukaan sopimuksen soveltamista jatketaan kokonaisuudessaan kunnes uusi sopimus tulee voimaan tai ellei uutta sopimusta tehdä, vähintään yhden vuoden ajan irtisanomisesta lukien, ja asianomaiset työntekijät säilyttävät saavuttamansa henkilökohtaiset edut, ellei irtisanottua sopimusta ole korvattu tämän määräajan päättyessä. Toisaalta työsuhteeseen liittyvien etujen säilyttämiseen liittyviä takuita on vahvistettu edellä mainitun direktiivin 77/187 4 artiklan 2 kohdassa, jonka mukaan silloin kun työsuhteen sopimus päättyy sen vuoksi, että liikkeen luovutuksesta seuraa olennainen työolojen muutos työntekijän vahingoksi, työnantajan katsotaan olevan vastuussa työsuhteen tai työsuhteen päättymisestä.

44 Tämän seurauksena voimassa olevat yksittäiset työsopimukset siirretään kokonaisuudessaan uudelle yritykselle. Perrier-konsernissa voimassa olevan työehtosopimuksen soveltamista jatketaan edellä mainitussa code du travail'n L. 132-8 pykälässä määrätyn edellytyksin. Tältä osin on syytä korostaa, että tämän pykälän mukaan esillä olevan kaltainen yrityksen luovutus ei sinänsä aiheuta voimassa olevien työehtosopimusten irtisanomista tai muuttamista. Sellaista tapausta varten, että tällaisesta luovutuksesta kuitenkin seuraa työehtosopimuksen lakkaaminen, Ranskan code du travail'n L. 132-8 pykälän 7 momentissa vahvistetaan samanlainen järjestely kuin se, jota direktiivin 77/187 säännösten mukaan sovelletaan silloin, kun yksi tai useampi osapuoli irtisanoo sopimuksen, ilman että irtisanominen liittyy millään tavoin yrityksen luovutukseen (ks. erityisesti asia C-209/91, Watson Rask ja Christensen, tuomio 12.11.1992, Kok. 1992, I-5755, 26 kohta ja sitä seuraavat).

45 Tästä syystä esillä olevassa tapauksessa kauppa, jolla Nestlé ostaa Perrierin ja johon liittyy Nestlén velvollisuus luovuttaa Perrier-konsernin tietyt tavaramerkit ja lähteet kolmannelle osapuolelle, ei sinänsä suoraan vaikuta Perrierin työntekijöille työsopimuksen tai työsuhteen perusteella kuuluviin oikeuksiin. Koska näiden oikeuksien loukkaaminen ei ole suorassa syy-yhteydessä siihen komission päätökseen, jossa keskittymän hyväksymisen edellytykseksi asetetaan nimenomaan tiettyjen tavaramerkkien ja lähteiden luovutus, asianosaisille on varattava sellainen asianmukainen oikeuskeino oikeutettujen etujensa puolustamiseksi, jota voidaan käyttää päätöksen laillisuusvalvonnan asemesta niiden toimenpiteiden tasolla, jotka ovat väitettyjen loukkausten välittömänä syynä ja jotka yritykset tai tapauksen mukaan asianomaiset työmarkkinaosapuolet saattavat toteuttaa komission toimenpiteistä riippumatta. Itse asiassa juuri tällaisten, kansallisten tuomioistuinten valvontavaltaan kuuluvien toimenpiteiden tasolla tulevat kysymykseen niin kansallisessa kuin yhteisön oikeudessa työntekijöille myönnetyt takeet, joista säädetään erityisesti direktiivissä 77/187 (ks. myös komission 8.9.1994 esittämä ehdotus neuvoston direktiiviksi työntekijöiden oikeuksien turvaamista yrityksen tai liikkeen taikka liiketoiminnan osan luovutuksen yhteydessä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetun direktiivin muuttamiseksi, EYVL C 274, s. 10) sekä edellä

mainitussa 17 päivänä helmikuuta 1975 annetussa direktiivissä 75/129/EY, sellaisena kuin se on muutettuna edellä mainitulla 24 päivänä kesäkuuta 1992 annetulla direktiivillä 92/56.

- 46 Edellä esitetystä syistä ei voida katsoa, että kanteen kohteena oleva päätös koskisi kantajia suoraan, edellyttäen, että hallinnollisessa menettelyssä on kunnioitettu asetuksessa N:o 4064/89 niille myönnettyjä menettelyllisiä oikeuksia. Itse asiassa on syytä muistaa, että yleensä silloin kun ulkopuolisille on asetuksella myönnetty menettelyllisiä oikeuksia, vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan näiden ulkopuolisten käytössä on oltava oikeussuojakeino, jolla turvataan heidän oikeudet etunsa (ks. erityisesti edellä mainittu yhteisöjen tuomioistuimen 25.10.1977 antama tuomio asiassa *Metro v. komissio*, 13 kohta). Luonnollisia tai oikeushenkilöitä koskevista oikeudenkäynneistä on erityisesti syytä todeta, että yhteisöjen tuomioistuin voi periaatteessa vasta komission lopullisen päätöksen laillisuutta valvoessaan varmistaa, että hallinnollisessa menettelyssä on kunnioitettu edellytykset täyttävien ulkopuolisten henkilöiden oikeutta tulla säännönmukaisesti hakemuksestaan kuuluksi. Tästä syystä vaikka esillä olevassa tapauksessa edellä esitetystä pääasiallisesti ilmenee, ettei lopullinen päätös suoraan koske kantajia, viimeksi mainituille on kuitenkin annettava mahdollisuus nostaa kanne mainitusta päätöksestä sen tutkimiseksi, onko — kuten kantajat väittävät — hallinnollisessa menettelyssä laiminlyöty niiden menettelyllisten oikeuksien kunnioittaminen, joihin kantajat voivat vedota asetuksen N:o 4064/89 18 artiklan mukaisesti. Ainoastaan silloin, kun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että näitä oikeuksia on vakavasti loukattu estämällä kantajia tuomasta kantansa asianmukaisesti esille hallinnollisessa menettelyssä, jos kantajat ovat esittäneet sitä koskevan hakemuksen, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on kumottava kyseinen päätös olennaisten muotomääräysten rikkomisen perusteella. Ellei kantajien menettelyllisiä oikeuksia ole olennaisesti loukattu, kannetta ei voida ottaa tutkittavaksi aineellisten sääntöjen rikkomisen perusteella pelkästään sen vuoksi, että kantajat väittävät yhteisöjen tuomioistuimissa, että tällaisia oikeuksia on loukattu hallinnollisessa menettelyssä tai pelkästään sen vuoksi, että kantajat vetoavat yhteisön tuomioistuimessa näiden oikeuksien loukkaamiseen hallinnollisessa menettelyssä silloin, kun päätöksen sisältö ei vaikuta suoraan kantajien oikeudelliseen asemaan, kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on edellä osoittanut. Ainoastaan viimeksi mainitun edellytyksen täytyessä kantajilla on oikeus perustamissopimuksen 173 artiklan mukaisesti saattaa päätöksen perustelut ja aineellinen laillisuus ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tutkittavaksi.

- 47 Käsiteltävänä oleva kanne on siten jätettävä tutkimatta ainoastaan siltä osin, kuin se ei koske kantajien menettelyllisten oikeuksien suojelua hallinnollisessa menettelyssä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on pääasian osalta selvittää, onko kanteen kohteena olevaa päätöstä tehtäessä loukattu näitä oikeuksia, kuten kantajat väittävät.

Kantajien menettelyllisten oikeuksien loukkaamista koskeva peruste

Asianosaisten perustelujen tiivistelmä

- 48 Kantajat väittävät, ettei komissio ole ennen kuulemista ilmoittanut niille kirjallisesti asian luonnetta ja kohdetta, joten kantajat eivät ole voineet ottaa kantaa asiaan. Vastaaajana oleva toimielin ei siten ole noudattanut asetuksen N:o 2367/90 11, 12 ja 15 artiklan säännöksiä. Tältä osin CGT Perrier kiistää, että ammattialan lehdistössä annetut tiedot olisivat korjanneet komission laiminlyönnin ilmoittaa nämä tiedot siten, kuin on nimenomaisesti säädetty yhteisön oikeudessa.
- 49 Lisäksi kantajat huomauttavat, että koska CGT Perrier oli pyytänyt komissiolta mahdollisuutta tulla kuulluksi, sille oli annettava tilaisuus sellaisena kolmantena henkilönä, jolla on asiassa etu, 2.7.1992 myönnetyn kuulemisen lisäksi tutustua asiakirjavihkoon, mitä se oli epäsuorasti vaatinutkin edellä mainitussa 19.6.1992 päivätyssä kirjeessään. Kantajat perustavat kantansa asetuksen N:o 4064/89 18 artiklan 3 kohtaan huomauttaen, että ”ainakin sellaisilla osapuolilla, joita asia välittömästi koskee, on tilaisuus tutustua asiakirjavihkoon, kunnioittaen kuitenkin yritysten oikeutettuja etuja siihen nähden, ettei niiden liikesalaisuuksia paljasteta”.
- 50 Lopuksi komissio ei ole ilmoittanut CGT Perrierille siitä, että kirjalliset huomautukset olisi pitänyt esittää kiireellisesti ennen kuulemispäivää 2.7.1992; ilmoitus

olisi ollut aiheellinen, koska CGT Perrierillä ei ollut kokemusta asetuksen N:o 4064/89 soveltamismenettelystä. Itse asiassa edellä mainitun asetuksen N:o 2367/90 10 ja 11 perustelukohdasta ilmenee, että kuulemisen tarkoituksena on periaatteessa ainoastaan sitä edeltävien kirjallisten huomautusten täydentäminen. Komissio ei myöskään ole ilmoittanut CGT Perrierille siitä, että sillä oli asetuksen N:o 2367/90 14 artiklan 3 kohdan mukaan mahdollisuus turvautua asianajajan apuun kuulemistilaisuudessa.

51 Näin ollen kantajat katsovat, ettei komissio ole voinut ottaa huomioon niiden huomautuksia edellä mainittujen säännösten edellyttämällä tavalla, ottaen huomioon sen, miten työntekijöiden kuulemisessa tosiasiasa meneteltiin. Tällainen tilanne merkitsee samaa kuin kuulemisen toimittamatta jättäminen, ja koska kysymyksessä on pakollinen kuuleminen, yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan sen puuttuminen aiheuttaa kanteen kohteena olevan päätöksen kumottavuuden olennaisen menettelyvirheen perusteella.

52 Itse asiassa CGT Perrierin ei voida katsoa olevan vastuussa siitä, että se kutsuttiin 2.7.1992 pidettyyn kuulemiseen kiireessä antamatta sille kuulemista edeltäviä tietoja ja siten antamatta sille mahdollisuutta valmistautua tapaamiseensa viranomaisen kanssa. Sitä vastoin tällainen viranomaisista johtuva kiirehtiminen on ilmeinen puolustautumisoikeuden loukkaus.

53 Komissio puolestaan väittää, että CGT Perrierin kuuleminen on tapahtunut säännönmukaisissa olosuhteissa. Kantajien väitetystä oikeudesta saada kirjallinen ilmoitus asian luonteesta ja kohteesta ennen huomautustensa esittämistä komissio toteaa vastineessaan, ettei CGT Perrier ole pyytänyt edellä mainitussa 19.6.1992 päivätyssä kirjeessään tulla kuulluksi Perrierin työntekijöiden hyväksyttynä edustajana asetuksen N:o 4064/89 18 artiklan 4 kohdassa tarkoitettulla tavalla, vaan se on ainoastaan pyytänyt menettelyä koskevia tietoja. Tästä syystä komissiolla ei ollut velvollisuutta ilmoittaa sille etukäteen asian luonteesta ja kohteesta. Vaikka myönnettäisiin, että ammattijärjestö on Perrierin työntekijöiden hyväksytty edustaja,

komissio katsoo, että ammattijärjestön esittämä pyyntö, joka oli lisäksi esitetty erittäin myöhäisessä menettelyn vaiheessa, oli luonteeltaan sellainen, että kokous voitiin nopeasti kutsua kokoon antamatta sitä edeltäviä tietoja. Tällainen ratkaisu on oikea, varsinkin kun ammattijärjestön voitiin olettaa tuntevan asian luonteen ja kohteen hyvin, koska kantajat olivat useasti viitanneet ammattialan lehdistöön esillä olevan riita-asian yhteydessä.

- 54 Mitä tulee asetuksen N:o 4064/89 18 artiklan 3 kohdassa vahvistettuun oikeuteen tutustua asiakirjavihkoon, sen tarkoituksena on antaa asianosaisille mahdollisuus ilmoittaa näkemyksensä komission niitä vastaan esittämistä väitteistä. Koska kanteen kohteena olevassa päätöksessä ei esitetä yhtään väitettä kyseiseen keskittymään osallistuvien yritysten työntekijöiden hyväksytyjä edustajia vastaan eikä siinä hylätä ainoatakaan asetuksen N:o 4064/89 nojalla esitettyä vaatimusta, viimeksi mainituille ei ole annettava tilaisuutta tutustua asiakirjavihkoon. Kantajat eivät ole myöskään koskaan pyytäneet saada tilaisuutta tutustua asiakirjavihkoon.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi

- 55 Aluksi on syytä muistaa, että asetuksen N:o 4064/89 18 artiklan 4 kohdan mukaan komissiolla on velvollisuus kuulla kyseiseen keskittymään osallistuvien yritysten työntekijöiden hyväksytyjä edustajia sellaisina ulkopuolisina henkilöinä, joilla on asiassa riittävä etu, ainoastaan silloin, kun nämä todella pyytävät tulla kuulluksi. Lisäksi asetuksen N:o 2367/90 10 perustelukohdan mukaan tämä hakemus on periaatteessa esitettävä kirjallisesti.

- 56 Itse asiassa edellytykset täyttävien ulkopuolisten henkilöiden oikeutettujen etujen suojele ei edellytä, että näillä olisi hallinnollisessa menettelyssä samat takeet kuin ne, jotka koskevat kyseisen keskittymän osapuolia ja joiden tarkoituksena on

turvata se, että komissio on menettelyssään kunnioittanut viimeksi mainittujen puolustautumisoikeutta. Koska päätös vaikuttaa periaatteessa suoraan viimeksi mainittujen etuihin, näillä on oltava tilaisuus tutustua asiakirjavihkoon ja esittää huomautuksensa niitä vastaan esitetyistä väitteistä asetuksen N:o 4064/89 18 artiklan 1 ja 3 kohdan mukaisesti. Sitä vastoin päätöksellä voi olla ainoastaan satunnaisia vaikutuksia muiden oikeusasemaan. Tästä syystä asetuksen N:o 4064/89 18 artiklan 4 kohdassa ulkopuolisille myönnetään oikeus esittää komissiolle huomautuksensa ainoastaan silloin, kun ne esittävät sitä koskevan hakemuksen ja pääsääntöisesti sen jälkeen, kun ne ovat osoittaneet, että niillä on asiassa riittävä etu; tältä osin riittää, että asianomaisten yritysten työntekijöiden edustajat osoittavat, että niiden edustuskelpoisuus yrityksessä on tunnustettu sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä. Tällainen tulkinta on vahvistettu yhteisöjen tuomioistuimen 9.7.1987 antamassa tuomiossa asiassa Ancides vastaan komissio (asia 43/85, Kok. s. 3131, 8 kohta), jossa se katsoi, että edellytykset täyttävien ulkopuolisten henkilöiden menettelyllistä asemaa ei voida rinnastaa asianosaisten asemaan perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan täytäntöönpanosta 6 päivänä helmikuuta 1962 annetun ensimmäisen neuvoston asetuksen N:o 17 (EYVL 1962, L 13, s. 204) soveltamisen yhteydessä, jonka 19 artiklan 2 kohdassa säädetään nimenomaisesti, että niitä ulkopuolisia henkilöitä, joilla on asiassa riittävä etu, on kuultava ainoastaan niiden hakemuksesta; mainitun artiklan sanamuoto on tältä osin sama kuin asetuksen N:o 4064/89 18 artiklan 4 kohdan sanamuoto.

- 57 Juuri edellä esitetyn asianosaisten ja muiden oikeuksia koskevan suojelujärjestelmän osalta asetuksen N:o 2367/90 15 artiklan 1 kohdassa täsmennetään, että jos sellaiset ulkopuoliset henkilöt, joilla on asiassa riittävä etu, kuten asianomaisten yritysten työntekijöiden hyväksytyt edustajat, pyytävät tulla kuulluksi asetuksen N:o 4064/89 18 artiklan 4 kohdan mukaisesti, ”komission on ilmoitettava niille kirjallisesti menettelyn luonteesta ja kohteesta ja asetettava määräaika, jonka kuluessa ne voivat esittää huomautuksensa”. Saman artiklan 2 kohdan mukaan ”1 kohdassa tarkoitettujen ulkopuolisten on asetetussa määräajassa esitettävä huomautuksensa suullisesti tai kirjallisesti. Ne voivat vahvistaa suulliset huomautuksensa kirjallisesti”. Sitä vastoin silloin, kun sellainen kolmas henkilö, jolla on asiassa riittävä etu, ei pyydä tulla kuulluksi, komissio ”voi antaa hänelle tilaisuuden esittää huomautuksensa” saman artiklan 3 kohdan mukaisesti, jossa ei siis aseteta minkäänlaista tiedonantovelvollisuutta.

58 Esillä olevassa tapauksessa asiakirja-aineistosta ilmenee selvästi, että CGT Perrier ei ole esittänyt komissiolle hakemusta tulla kuulluksi asetuksen N:o 4064/89 18 artiklan 4 kohdassa tarkoitettulla tavalla, vaan se on esittänyt pelkän pyynnön saada tietoja, kuten sen 19.6.1992 päivätyssä kirjeessä on ilmaistu: ”Voisitteko ilmoittaa ne tiedonlähteet, joiden avulla voimme saada mahdollisimman täsmällisiä tietoja Euroopan yhteisöjen komission suorittamasta tutkimuksesta, joka koskee kauppaa, jolla Nestlé/Demilac on hankkinut Source Perrierin omistukseensa?” Näin ollen ei voida tulkita, että mainittu kirje olisi edes epäsuorasti asetuksen N:o 4064/89 18 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu, Perrierin työntekijöiden hyväksytyin edustajan ominaisuudessa esitetty kuulemista koskeva hakemus pelkäänsä sen takia, että CGT Perrier on samassa kirjeessä perustellut tiedonsaantipyynnöään sillä, että se on Perrier-konsernin työntekijöitä edustava ammattijärjestö ja että se on riitauttanut kansallisissa tuomioistuimissa Nestlén tekemän Perrieriä koskevan julkisen ostotarjouksen rahoitustoimet. Komission 29.6.1992 CGT Perrierille osoittama telekopio, jolla vahvistettiin 2.7.1992 pidettävä ”tiedotustilaisuus”, toisaalta osoittaa, että komissio ei ole tulkinnut mainittua kirjettä kuulemista koskevaksi hakemukseksi. Kyseinen ammattijärjestö ei ole muutoinkaan esittänyt mitään tämäntyyppistä hakemusta. Itse asiassa viimeksi mainittu ei väitäkään tehneensä tällaista hakemusta kirjallisesti edellä mainitun 19.6.1992 päivätyn kirjeen jälkeen eikä edes 2.7.1992 pidetyssä kokouksessa. Lisäksi CGT Perrierin komissiolle osoittamassa 3.7.1992 päivätyssä kirjeessä vahvistetaan nimenomaisesti, että edellä mainittu kokous oli tämän ammattijärjestön mielestä pelkkä tiedotustilaisuus.

59 Koska CGT Perrier ei siis ollut esittänyt kuulemista koskevaa hakemusta komissiolla ei ollut asetuksen N:o 2367/90 15 artiklan (ks. edellä kohta 57) mukaan velvollisuutta ilmoittaa kirjallisesti ammattijärjestölle asian luonteesta ja kohteesta edellä mainitun 19.6.1992 päivätyn kirjeen johdosta ennenkuin komissio antoi sille tilaisuuden esittää huomautuksensa.

60 Järjestämällä tiedotustilaisuuden 2.7.1992 komissio suostui tässä tapauksessa CGT Perrierin tiedonsaantipyynnöön. Se antoi lisäksi ammattijärjestön edustajille tilaisuuden esittää mainitussa kokouksessa huomautuksensa suunnitellun keskittymän sosiaalisista seurauksista, mitä varten komissiolle on myönnetty toimivaltuus asetuksen N:o 2367/90 15 artiklan 3 kohdassa; tämän artiklan mukaan komissio voi

yleensä kuulla ulkopuolisia myös muulloin kuin silloin, kun sellainen henkilö, jolla on asiassa riittävä etu, on pyytänyt tulla kuulluksi. Lisäksi komission esittämistä, tältä osin riitauttamattomista selvityksistä ilmenee, että kokouksen jälkeen CGT Perrier oli esittänyt komission pyynnöstä täydentäviä kirjallisia huomautuksia sekä antanut lisätietoja vastauksena komission sille kokouksessa esittämiin kysymyksiin. Toisaalta komission esittämistä huomautuksista ilmenee, ettei CGT Perrier edes edellä mainitun kokouksen aikana ollut esittänyt huomautuksia siitä, että sillä olisi ollut vaikeuksia esittää näkemyksensä, koska se ei ollut saanut asiasta kirjallisia tietoja.

- 61 Väitteestä, jonka mukaan komissio ei ole ilmoittanut CGT Perrierille mahdollisuudesta esittää kirjalliset huomautukset ennen kokouksen sovittua päivämäärää 2.7.1992, on syytä muistaa, että esillä olevan tapauksen olosuhteissa tällaista velvollisuutta ei ole määrätty yhdessäkään säännöksessä. Kuten edellä esitetystä ilmenee, komissio on tässä tapauksessa kuullut CGT Perrieriä erityisesti asetuksen N:o 2367/90 15 artiklan 3 kohdan nojalla, jossa ei ole mainintaa niistä menettelytavoista, joiden mukaan sellaiset ulkopuoliset, jotka eivät ole pyytäneet tulla kuulluksi, voivat kuitenkin esittää näkemyksensä komission aloitteesta. Sitä paitsi vaikka kantajat olisivat pyytäneet tulla kuulluksi asetuksen N:o 4064/89 18 artiklan 4 kohdan mukaisesti, asetuksen N:o 2367/90 15 artiklan 2 kohdan mukaan kuitenkin ainoastaan sellaiset ulkopuoliset, joilla on asiassa riittävä etu ja jotka esittävät kuulemista koskevan pyynnön, voivat esittää huomautuksensa. Tässä artiklassa ei ole mainintaa näiden huomautusten kirjallisesta tai suullisesta muodosta. Tästä syystä komissiolla ei esillä olevassa asiassa ollut missään tapauksessa velvollisuutta kehottaa kyseistä ammattijärjestöä esittämään kirjallisia huomautuksia ennen 2.7.1992 pidettyä kokousta.

- 62 Tämä edellä mainittu 15 artiklaa koskeva tulkinta on vahvistettu kantajien mainitsemassa asetuksen N:o 2367/90 11 perustelukohdassa. Itse asiassa sen jälkeen kun mainitussa perustelukohdassa korostetaan, että ”vastineen antamiseen oikeutettujen henkilöiden olisi sekä oman etunsa että hyvän hallintokäytännön vuoksi annettava

vastineensa kirjallisesti, tämän kuitenkin rajoittamatta heidän oikeuttaan pyytää, että heitä tarvittaessa kuullaan suullisesti kirjallisen menettelyn täydentämiseksi”, mainitussa perustelukohdassa tarkennetaan tätä periaatetta täsmentämällä, että ”kii-reellisissä tapauksissa komission on kuitenkin voitava heti kuulla asianosaisia tai ulkopuolisia suullisesti; tällaisissa tapauksissa kuultavilla on oltava oikeus vahvistaa suulliset lausumansa kirjallisesti”. Ottaen huomioon, että komissiolla oli kiire jär-jestä tiedotustilaisuus CGT Perrierin kanssa vastauksena pyyntöön, jonka tämä oli esittänyt 19.6.1992, eli 25.3.1992 aloitetun menettelyn jo edistyneessä vaiheessa, ja että asianosaisia oli kuultu 25.5.1992, komissio on esillä olevassa tapauksessa oikeu-tetusti asettanut mainitun kokouksen päivämääräksi 2.7.1992, varaamalla kuitenkin ammattijärjestölle tilaisuuden esittää täydentävät kirjalliset huomautuksensa tämän kokouksen jälkeen, jossa ammattijärjestö oli esittänyt suulliset väitteensä.

63 Toisaalta vaikka on totta, että ne henkilöt, joita komissio on kuullut joko näiden hakemuksesta tai komission aloitteesta, voivat turvautua asianajajan apuun asetuk-sen N:o 2367/90 14 artiklan mukaisesti, asetuksen missään säännöksessä ei aseteta komissiolle velvollisuutta ilmoittaa näille henkilöille tästä mahdollisuudesta. Vaikka tällainen ilmoitus saattaa osoittautua suotavaksi, sen laiminlyönti ei aiheuta menet-telyn virheellisyyttä.

64 Lopuksi kantajien väitetystä oikeudesta tutustua asiakirjavihkoon on syytä muis-taa, että asetuksen N:o 4064/89 18 artiklan 3 kohdan mukaan ”ainakin välittömillä asianosaisilla on oltava tilaisuus tutustua asiakirjavihkoon rajoituksin, jotka johtu-vat yritysten oikeutetuista eduista sen suhteen, ettei niiden liikesalaisuuksia paljas-teta”. Tätä säännöstä ei missään tapauksessa voida tulkita siten, että se velvoittaisi komission antamaan automaattisesti tilaisuuden tutustua asiakirjavihkoon kaikille sellaisille ulkopuolisille, joita on näiden omasta hakemuksesta tai komission aloit-teesta kuultu hallinnollisessa menettelyssä. Tästä syystä ammattijärjestö ei missään tapauksessa voi vaatia, että komissio kehottaisi sitä tutustumaan asiakirjavihkoon silloin, kun kyseinen ammattijärjestö ei ole keskittymään liittyvässä asiassa ”välitön asianosainen” edellä mainitun 18 artiklan 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla. Näin ollen on riittävää todeta, että edellä mainittuun, 19.6.1992 päivättyyn kirjeeseen,

jossa CGT Perrier pyysi tietoja komissiolta, ei sisältynyt edes epäsuoraa pyyntöä saada tutustua asiakirjavihkoon eikä esillä olevassa asiassa siten ole syytä ratkaista kysymystä siitä, voidaanko — ja millä edellytyksillä — sellaisille ulkopuolisille, joilla on asiassa riittävä etu, myöntää oikeus tutustua asiakirjavihkoon, jos he esittävät sitä koskevan hakemuksen.

- 65 Edellä esitetyistä syistä kantajien ja erityisesti CGT Perrierin menettelyllisten oikeuksien rikkomista koskeva kanneperuste on hylättävä perusteettomana.
- 66 Tästä syystä esillä oleva kanne on kokonaisuudessaan hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

- 67 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan hävinnyt asianosainen veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Saman artiklan 3 kohdassa kuitenkin säädetään, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi poikkeuksellisista syistä päättää, että kukin asianosainen vastaa omista kuluistaan.
- 68 Koska esillä olevassa asiassa on kysymys keskittymään osallistuvien yritysten työntekijöitä edustavien toimielinten ensimmäisestä kanteesta, joka koskee päätöstä, jolla komissio on asetuksen N:o 4064/89 nojalla hyväksynyt tämän keskittymän, komissio on syytä velvoittaa vastaamaan omista kuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(laajennettu toinen jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

- 1) Kanne hylätään.
- 2) Kukin asianosainen vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan välitoimimennettelyyn liittyvät kulut mukaan lukien.

Vesterdorf

Barrington

Saggio

Kirschner

Kalogeropoulos

Julistettiin Luxemburgissa 27 päivänä huhtikuuta 1995.

Kirjaaja

Laajennetun toisen jaoston puheenjohtaja

H. Jung

B. Vesterdorf